

Mes cudeschs

da Rico Valär

- 5   La giuvantegna digl Johannes Barandun
       da Johannes Barandun
       «Ilg on 1787 la feasta da nadal, las horas da la noig,
       davos la porta dina povra stiva len, las pres furadas
       da verms, ei naschieu in bub a quei bub sund jou.»
- 10   Uschia cumenza questa aventurusa autobiografia da
       Johannes Barandun (1787-1870) ch'è naschi a Veul-
       den ed è rivà sin ses viadis da commerzi da Bordeaux
       en il Maroc, en Tunesia, a Montenegro e lura puspè
       enavos en Ollanda, Belgia e Frantscha nua ch'el è
       perfin stà involvì en la battaglia da Waterloo ... Las
       experientschas sturnas da quest Rumantsch scrittas
       en ina lingua gist uschè aventurusa èn ina lectura en-
       orm divertenta.
- 20   Lorsque j'étais une oeuvre d'art
       dad Eric-Emmanuel Schmitt
       In giuven vul sa suicidar, in artist al porscha ina al-
       ternativa: el fa or dal giuven in'ovra d'art. Il giuven
       daventa in object, che vegn admirà, expost, vendì ...
- 25   Quant fitg daventain nus objects en il mund commer-
       zialisà dad oz, saja quai sco models, managers, la-
       vurers, schuldads? Quant ferm astgain nus anc esser

21

- 5   umans? Quant fitg ans laschain mutilar nossa liber-
       tad? Dumondas che vegnan tematisadas en furma fitg
       raffinada e subtila en quest curt roman ch'ins po leger
       er cun chapientschas da franzos moderadas.
- 10   Ensayo sobre a cegueira
       Die Stadt der Blinden
       da José Saramago
       Tge pon umans daventar en ina situaziun d'urgenza?
- 15   Questa dumonda emprova il roman premià cun il Pre-
       mi Nobel da litteratura dal 1998 dad eruir. Ina epide-
       mia da tschorvadad sa derasa en ina citad. Ins serra
       las persunas contagiadas en ina sort clinica. Sur-
       laschadas a sai sezzas cumenzan lunsch da la uschè
       numnada civilisaziun a funcziunar cumporments
       che cumbineschan l'instinct animal e la privlusa in-
       telligenza umana ...

Giacumbert Nau
       da Leo Tuor

- 20   «Giacumbert Nau ei staus siat stads ad alp, mai quen-
       disch dis meins. Nua van tes trutgs Giacumbert? Ed
       ils trutgs da tiu tschurvi? E tia cavazza dira? Ei Gia-
       cumbert ina muntaniala?» Istorgias d'alp na ston
       betg per forza esser lungurasas, quai demussa quest
       cudesch selvadi, subversiv, divertent, intelligent e
       provocant.

22

Mes cudeschs

Die Welt von Gestern

da Stefan Zweig

- 5   Quest Viennais gidieu, viagiatur, intellectual, scrip-
       tur ha in dun nunditg d'observar minuziusamain ils
       abiss da la societat e dals individis enturn el. D'ina
       vart demussa el quai en sias novellas, il pli fitg den-
       tant en sia autobiografia che lascha reviver en moda
       fascinanta la veglia Europa e sia tragica fin en las dus
       guerras mundiales.
- 10   Rico Valär, 25, da Zuoz ha studegià romanistica cumparativa e
       rumantsch a Turitg. Pel mument fa'l retschertgas sur da la vita
       e l'ovra da Peider Lansel.
- 15

15

20

25

23